

NEOSTÝCHEJTE SE BUŠIT!

(Krnov, 5.5.2024)

I.čtení: evangelium podle Lukáše 11,1-13

II.čtení: I. epištola Timoteovi 2,1-6

Za covidové doby (byli jsme tenkrát ve Skotsku) jsem se ptal lidí, co dělají, když musí být zavření sami doma a nemůžou ani do práce ani mezi lidi. Odpovědi byly docela zajímavé:

Třeba že ještě nikdy neměli v domě tak čisto jako teď ☺. Nebo že ještě nikdy neměli tak pěknou zahrádku. Chlapi opravili věci, které byly dlouho rozbité. Jiní dočetli knížky, na které se chystali už roky. Já sám jsem nikdy nenahrál tolik muziky, jako když jsem chystal bohoslužby na Youtube ☺.

Ale můžu říct, že nejvíc mě dostala jedna paní, která řekla, že nikdy předtím nestrávila tolik času v modlitbě a čtení Bible a že se jí ten „ztracený“ čas stal obrovským požehnáním. Přiznávám, že mě tohle vyznání na jedné straně zahanbilo a na druhé inspirovalo. Věřím, že doba strávená modlitbou je skutečně dobře využitý čas.

Pán Ježíš vyzýval své následovníky, aby se modlili. Dával jim příklad vlastního modlitebního života (v židovském prostředí se lidé obvykle i v osobní soukromé modlitbě modlili nahlas, takže Ježíšovi učedníci mohli dobře slyšet, jak jejich Mistr rozmlouvá s Otcem nebeským). Zaujal je natolik, že za Ním přišli, aby je naučil, jak se modlit správně.

Odpověděl jim slovy, která až do dnešního dne používáme při křesťanské bohoslužbě – naučil je modlitbu Páně. Přitom jim taky vysvětlil, že dveře k nebeskému Otci jsou otevřené pro každého, kdo volá upřímně a že každý z lidí může Bohu předkládat své díky, chvály, modlitby a prosby, a že Bůh Otec jim bude naslouchat a odpoví na ně.

Taky apoštol v dopise Timoteovi volá po modlitbách – přímlovách za všechny lidi, ale zvlášť za vůdce, vládcy, šéfy a papaláše všech váhových kategorií; na nich totiž velice záleží, jestli ostatní lidé budou moci žít v míru a klidu, ve zbožnosti a vzájemné úctě.

Jenže co když nevíme, jak se modlit? Možná to není úplně jednoduché? Člověk se to musí učit – jako ti první Ježíšovi následovníci, když dostali Modlitbu Páně. Tu si můžeme představit jako rám obrazu, do kterého pak umístíme své konkrétní modlitby a prosby.

1. na prvním místě je tady chvála a oslava Boží, prosba, aby Jeho Jméno bylo posvěceno a Jeho vůle naplněna. A taky vyznání, že Jeho vláda je to nejlepší a má se rozšířit po celém světě.

2. v druhé polovině pak jsou modlitby za naše lidské potřeby – jídlo a všechno, co potřebuje k životu naše tělo, ale také odpuštění a ochranu naší duše před pokušením a vším zlým.

Učedníci tedy dostali vzorovou modlitbu. Ne proto, aby se nemodlili vlastními slovy, ale proto, aby i modliteb vlastních mohli sledovat její strukturu a neupadli do zajetí jen svých osobních zájmů a tužeb. Ale taky třeba pro chvíle, kdy jim vlastní slova dojdou – v nemoci, ohrožení, zármutku nebo strachu.

Modlitbu Páně přinášejí dva evangelisté – kromě Lukáše i Matouš, ten ji má trochu podrobnější. Oba se shodují na tom, že modlitba není záležitost pasivní, ale že modlitebník musí vložit svou aktivitu.

U Matouše je to to, co známe z bohoslužebné verze Modlitby Páně – totiž, že chceme-li, aby nám byly odpuštěny viny, musíme taky odpustit těm, kdo se nějak proviní proti nám.

Lukáš zdůrazňuje v modlitbě pro změnu trpělivost a vytrvalost. Trpělivost znamená doslova ochotu nějaký čas i trpět – to není modernímu člověku zrovna blízké, většinou se snažíme na každé utrpení najít nějaký okamžitě zabírající lék nebo aspoň prostředek, který nám pomůže na bolest zapomenout. Vytrvalost pak znamená nevzdávat se po prvním neúspěchu, nepřestat se modlit, když se nám zdá, že Pán Bůh na naše modlitby nereaguje. Lukáš to ilustruje dvěma podobnostmi.

První o příteli (č.1), který přijde za přítelem (č.2) žádat o výpomoc, protože potřebuje uhostit přítele (č.3), který k němu nečekaně přišel někdy o půlnoci. A i když je přítel č.2 trochu rozespálý a nevrlý, nakonec se vzdá jeho neúnavnému bušení a podělí se s ním o trochu vezdejšího chleba.

Možná nám ten příklad připadá poněkud podivný. Jako kdyby Ježíš říkal, že Bůh nás ve skutečnosti neposlouchá, že ho rušíme a otravujeme. A jako by nakonec vyslyšel naše prosby jen tehdy, když ho obtěžujeme tak neodbytně, že už to prostě nemůže vydržet. Je to opravdu tak?

Jsem přesvědčený, že ne. Myslím, že Ježíš používá kontrast mezi utahaným lidským kamarádem, který na konci jen se sebebepřemáháním vyhoví požadavku svého návštěvníka, a Bohem, který není unavený, není nazlobený a který nás miluje.

Tedy ve zkratce: Jestliže lidský přítel pomůže jen proto, že už nemůže dále ignorovat bušení na dveře, o kolik víc bude náš laskavý Otec ochotný podpořit své milované děti?

Takže jsme povzbuzeni, abychom byli vytrvalí v modlitbě a nenechali se zvíkat, i když nedostaneme okamžitě, o co prosíme.

Tak jak je to zmíněno v tom druhém podobenství – otec, který má rád své děti, naslouchá jejich prosbám a odpovídá na ně. A určitě jim nedá něco nebezpečného, když ho prosí o jídlo nebo jiné životní nezbytnosti. Nedá jim hada místo ryby nebo štíra místo vejce. Otec chce pro své děti jen dobré.

Samozřejmě tady vidíme tu zásadní podmínku tohoto podobenství – a každý, kdo má děti nebo aspoň někdy nějaké na chvíli hlídal, tomu bude rozumět: není možné vždycky dítěti dát všechno, co se mu zamane. Dítě se možná bude vztekat, ale rodič prostě nemůže nechat dítě pojídat mýdlo, hrát si se sirkami nebo strkat prstíky do elektrických zásuvek.

To je chvíle, kdy se rodičovská láska projeví tím, že NEDÁ dětem to, co chtějí.

Jako Boží děti taky někdy nedohlédneme na všechny možné souvislosti našich prosb a může se stát, že prosíme o něco, co není dobré pro nás nebo pro druhé. Proto je důležité nechat na Pánu Bohu, kdy a jak odpoví na naše prosby; proto je i v modlitbě Páně zařazena prosba „bud' vůle Tvá“.

To ovšem NEZNAMENÁ, že bychom měli přestat prosit! Pevně věřím, že Pán se na nás nezlobí, když občas poprosíme o nějakou nesprávnou věc, a věřím, že jako dobrý Otec nám také objasní, co je špatně – pokud jsme ochotni naslouchat Jeho hlasu.

A tak i v Bibli můžeme najít inspiraci, jaké jsou ty dobré věci, za které se máme modlit.

So, what are the good things to pray for?

Základ slyšíme už z Modlitby Páně. Prosba, aby bylo oslaveno Boží Jméno, určitě nezpůsobí žádnou škodu. Prosba za Boží vládu nad světem je rozhodně doporučeníhodná věc. Prosba za naše každodenní starosti je naprosto v pořádku. Prosba za fyzické, duševní a duchovní potřeby (mezi které patří odpuštění nebo ochrana před zlem a pokušením) nás i lidí kolem je rozhodně zcela správná.

Apoštol Pavel v dopise Timoteovi mluví ještě o něco konkrétněji: „Na prvním místě žádám, aby se konaly prosby, modlitby, přímluvy, díkůvzdání za všechny lidi, za vládce a za všechny, kteří mají v ruce moc...“

Takže to, co máme předkládat Bohu, jsou přímluvy.

A zvláště přímluvy za vlády a prezidenty a parlamenty a mocnáře všeho druhu – za ty, komu Pán Bůh svěřil moc a zodpovědnost, aby pečovali o své lidi. Protože tito mocní můžou životy lidí velice usnadnit a zpříjemnit, ale taky je můžou nesmírně zkomplikovat a znepríjemnit. Pokud mocní nerozeznají dobré od zlého, pokud nectí právo a spravedlnost a pokud pohrdají milosrdenstvím a nemají úctu k druhým, pak svět není dobrým místem k žití. Máme se tedy pilně modlit, aby tomu tak nebylo.

Pavel říká: Tihle Velcí Šéfové potřebují nás maličké. Potřebují naše modlitby a naše požehnání. Naše přímluvy jim pomůžou udržet správný hodnotový žebříček, pomůžou jim zachovat duševní a morální zdraví, pomůžou jim obstát ve chvílích těžkých rozhodování, která před nimi leží.

Toto je aktuální ve všech dobách, ale zvláště v současné době globálního ohrožení: Naši vůdcové potřebují naše modlitby a naše modlitby mohou změnit mnohem víc než nařikání nebo nadávání.

A tak si udělejme čas na modlitbu a modleme se za všechny lidi – za vládce a papaláše, ale nepamínejme taky na nemocné nebo umírající, smutné, trdnomyslné a beznadějně; modleme se za ty, kdo mají všelijaké problémy, i za ty, kdo všelijaké problémy druhým působí.

A nepamínejme přitom na Ježíšovo zaslíbení:

„Proste, a bude vám dáno; hleďte, a naleznete; tlučte, a bude vám otevřeno...“

Pane náš, děkujeme Ti za zaslíbení vyslyšených modliteb.

Děkujeme, že v modlitbě se můžeme obracet přímo k Otci nebeskému, je to velké privilegium.

A prosíme, abychom dokázali rozeznávat dobré od zlého, abychom vždy prosili jen o dobré a abychom se v modlitbách nevzdávali.

Uč nás trpělivosti a vytrvalosti.

A dej, ať taky umíme přiložit ruku k dílu a naplňovat Tvou vůli v našem světě.

AMEN